

Planprogram för UPPHÄRAD

BEHOVSBEDÖMNING AV MILJÖBEDÖMNING

Enligt de lagar som gäller för miljöbedömningar av planer och program (Miljöbalken 6 kap 11-18 och 22 §§) skall kommunen genomföra en miljöbedömning för alla detaljplaner och planprogram som kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Behovsbedömningen är den analys som leder fram till ställningstagandet om en miljöbedömning behöver göras eller inte. Innan kommunen tar ställning till om en betydande miljöpåverkan kan antas uppstå ska länsstyrelsen och andra myndigheter ges tillfälle att yttra sig.

Behovsbedömningen ska genomföras av kommunens sakkunniga tjänstemän. I den aktuella behovsbedömningen har kommunekolog Jörgen Olsson medverkat.

Planprogrammets syfte och huvuddrag	<p>Syftet med planprogrammet är att i ett tidigt skede undersöka utvecklingsmöjligheter för Upphärad när en tågstation tillskapas i tätorten. Planprogrammet ska bredda kommunens beslutsunderlag med de berördas erfarenheter och synpunkter.</p> <p>I planprogrammet föreslås fysiska åtgärder för att förbättra förutsättningarna för Upphärads tätort avseende bland annat bostäder, kommunikationer och verksamheter.</p>
Läge och areal	<p>Programområdet ligger ca 20 km söder om Trollhättan och ca 7 km sydöst om Sjuntorp. Programområdet är ca 130 ha och består av befintlig tätort samt angränsade områden.</p>
Nuvarande markanvändning	<p>Programområdet är främst bebyggt utifrån de detaljplaner som gäller och består i huvudsak av bostadsbyggnation. Område där järnvägen tidigare gick är obebyggt. I tätorten finns även skola, förskola och livsmedelsbutik. Dubbelspårig järnväg finns i nord-sydlig riktning strax öster om tätorten.</p>

<p>Översiktsplanering</p>	<p>I översiktsplanen för Trollhättans kommun <i>Översiktsplan 2013, Plats för framtiden</i> är ett tågstopp i Upphärad ett tydligt strategiskt mål. Programförslaget är förenligt med översiktsplanens intentioner.</p> <p>Genom översiktsplanen förklaras den fördjupade översiktsplanen för Upphärads tätort som inaktuell som vägledande för fortsatt planering.</p>
<p>Sammanfattning av behovsbedömningen*</p>	<p>Övergödningsproblematiken i Lillån, samt risk för breddning, kan påverkas negativt om dagvatten- och avloppsvattenhanteringen i Upphärad inte förbättras. Programmet ger dock underlag för att förbättra dagvatten- och avloppsvattenhanteringen i Upphärad. Projektet bedöms därför inte påverka möjligheten att nå miljökvalitetsnormen <i>God ekologisk status</i> negativt.</p> <p>Åkermark föreslås tas i anspråk för bostadsbebyggelse. Åkermarken har identifierats som en barriär i tätorten. Naturvärdena är försumbara eftersom åkermarken ligger mellan två bostadsområden. Jämfört med övriga områden inom tätorten och dess närhet bedöms åkermarken som mest lämpligt att ianspråkta.</p> <p>Programmet bedöms vara förenlig med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurser.</p>
<p>Kommunens preliminära ställningstagande*</p>	<p>Kommunen gör med hänvisning till nedanstående bedömning att ingen betydande miljöpåverkan uppstår på grund av programförslaget varför fortsatt miljöbedömning inte anses nödvändig och en miljökonsekvensbeskrivning inte behöver upprättas.</p>

Trollhättan i februari 2016

STADSBYGGNADSFÖRVALTNINGEN
Plankontoret

Leif Carlsson
planchef

Sofia Hjort
planarkitekt

* Resultatet förs över till planprogrammet

SÄRSKILDA VERKSAMHETER

	POSITIV PÅVERKAN	INGEN PÅVERKAN	NEGATIV PÅVERKAN	KOMMENTAR
Syftar programmet till att området tas i anspråk för industriändamål, köpcentrum, skidbacke, hamn för fritidsbåtar, hotellkomplex, campingplats, nöjespark, djurpark, spårväg eller tunnelbana enligt 4 kap. 34 § Plan- och bygglagen		X		

RIKSINTRESSEN

	POSITIV PÅVERKAN	INGEN PÅVERKAN	NEGATIV PÅVERKAN	KOMMENTAR
Berör programmet område av riksintresse för naturvården?		X		
Berör programmet område av riksintresse för kulturmiljövården?		X		
Berör programmet område av riksintresse för det rörliga friluftslivet?		X		
Berör programmet område som ingår i nätverket Natura 2000?		X		

Berör programmet övriga riksintressen?		X		Trollhättan-Vänersborgs flygplats i Malöga är ett riksintresse för flygtrafik. Programområdet berörs av influensområde från detta riksintresse, vilket innebär begränsningar av byggnadshöjder för att flygsäkerheten inte ska äventyras. Programmets genomförande bedöms inte påverka riksintresset för flygtrafik.
Berör programmet särskilda hushållningsbestämmelser enligt 3 och 4 kap. miljöbalken?		X		

SKYDDSVÄRDA MILJÖER

	POSITIV PÅVERKAN	INGEN PÅVERKAN	NEGATIV PÅVERKAN	KOMMENTAR
Berörs området av 7 kap. miljöbalken (natur-/kulturresevat, biotopskydd el. dyl.)?		X		
Berörs registrerade fornminnen eller byggnadsminnen?		X		Inom programområdet finns tre registrerade fornminnen. Programmets genomförande påverkar inte fornminnena.
Berörs naturmiljö/områden som utpekats som värdefulla i: - Länsstyrelsens inventeringar - Kommunal plan, - Skogsstyrelsens nyckelbiotop- eller sumpskogsinventering - Kommunens översiktsplan som särskilt känslig?		X		

RÖDLISTADE ARTER

	POSITIV PÅVERKAN	INGEN PÅVERKAN	NEGATIV PÅVERKAN	KOMMENTAR
Påverkas någon rödlistad eller hotad djurart, växtart eller hotat djur- eller växtsamhälle?		X		

KULTURMILJÖ

	POSITIV PÅVERKAN	INGEN PÅVERKAN	NEGATIV PÅVERKAN	KOMMENTAR
Berörs kulturhistoriskt värdefull bebyggelse eller bebyggelsemiljö?		X		<p>Inom programområdet finns Ingelsängen 1:93 Skattegården som är ett bostadshus av egnahemstyp från 1920-talet. För byggnaden gäller 8 kap. 13 § plan- och bygglagen.</p> <p>Strax utanför programområdet finns Upphärads kyrka. Kyrkan skyddas enligt 4 kap. KML och den intilliggande ödekyrkogården, med lämningar efter två äldre sockenkyrkor, skyddas enligt 2 kap. KLM. Kyrkan samt tillhörande klockstapel och församlingshem är upptaget i Trollhättans kulturmiljöprogram från år 1991. Gällande skydd är tillräckliga.</p> <p>Programmets genomförande bedöms inte påverka ovan nämnda kulturmiljöer.</p>

VATTENOMRÅDEN

	POSITIV PÅVERKAN	INGEN PÅVERKAN	NEGATIV PÅVERKAN	KOMMENTAR
Kan projektet orsaka förändring av grundvatten- eller ytvattenkvalitet?		X		<p>I Lillån, strax öster och norr om planområdet, finns övergödningssproblematik. Den ekologiska statusen i ytvattenförekomsten har klassificerats som icke god. Övergödningens effekter är komplexa och det kan ta lång tid för åtgärder att uppnå avsedd effekt. Vattenmyndigheten har bedömt att det finns skäl att fastställa miljö kvalitetsnormen till god ekologisk status med tidsfrist till 2021.</p> <p>Programmet ger underlag för att förbättra dagvattenhanteringen i Upphärad. Projektet bedöms därför inte påverka möjligheten att nå miljö kvalitetsnormen negativt.</p>
Kan projektet orsaka påverkan på vattentillgången i någon yt- eller grundvattentäckt?		X		<p>Belastningen på ledningsnätet får inte medföra risk för ökad breddning i Lillån.</p> <p>Planprogrammet ger förutsättningar att förbättra dagvatten- och avloppsvattenhanteringen, vilket innebär att problematiken kring övergödning och breddning inte påverkas negativt.</p>
Kan projektet orsaka förändrat flöde i eller till något vattendrag, sjö eller havsområde?		X		
Orsakar projektet ingrepp i vattenområde?		X		

HUSHÅLLNING MED MARK OCH NATURRESURSER

	POSITIV PÅVERKAN	INGEN PÅVERKAN	NEGATIV PÅVERKAN	KOMMENTAR
Är ett genomförande av programmet oförenligt med grundläggande hushållningsbestämmelser i miljöbalken?	X			<p>Mark som föreslås tas i anspråk har tidigare inte kunnat bebyggas på grund av f.d. järnväg och fungerar idag som en barriär i tätorten.</p> <p>Programmet föreslår en sammanhållen utveckling av tätorten. Förtätningen av orten innebär att befintlig infrastruktur får större möjlighet att utvecklas.</p>
Kan ett genomförande av programmet medföra avsevärd förändring av mark- och vattenanvändningen i området?	X			<p>Mark som tidigare inte kunnat bebyggas på grund av f.d. järnväg föreslås bebyggas med bostäder och verksamheter.</p> <p>Del av detaljplan, som möjliggör bostadsbebyggelse i programområdets sydvästra del, föreslås upphävas.</p> <p>Den föreslagna bebyggelsen ger större underlag att bygga ut VA- och dagvattennäten.</p>
Påverkas jordbruk, skogsbruk, djurhållning eller fiske?			X	<p>Programmet föreslår att åkermark ska tas i anspråk för byggnation av bostäder och verksamheter.</p> <p>Åkermarken har identifierats som en barriär i tätorten. Naturvärdena är försumbara eftersom åkermarken ligger mellan två bostadsområden.</p>

<p>Kan ett genomförande av programmet medföra ett avsevärt uttömmande av någon ej förnyelsebar resurs?</p>			<p>X</p>	<p>Åkermark som inte kan återskapas tas i anspråk för bostadsbebyggelse.</p>
<p>Berörs viktiga transport- eller kommunikationsleder?</p>	<p>X</p>			<p>Boende i Upphärad och i närområdet får tillgång till tågtrafik på Norge-Vänerbanan.</p>
<p>Påverkas kvaliteterna för friluftslivet eller möjligheterna till rekreation i området?</p>	<p>X</p>			<p>Tillgängligheten och användningen av frilufts- och rekreationsområden förväntas öka.</p> <p>Planprogrammet föreslår upphävande av del av detaljplan som tillåter bostadsbyggnation intill friluftsområdet Nyckelby - LUNNE.</p>

Har alternativ lokalisering prövats?				<p>Planprogrammet föreslår att byggnationen av nya bostäder och verksamheter ska hållas samman inom ett begränsat område.</p> <p>Under arbetet med planprogrammet har olika områden inom programområdet prövats som potentiella utvecklingsområden för byggnation, bl.a. de outnyttjade byggrätterna intill friluftsområdet Nyckelby - LUNNE. Detta område har tagits bort i programförslaget efter dialoger med t.ex. Upphäradsbor.</p> <p>Ett område söder om "Banvallen" har under arbetet även identifierats som möjligt område för bostadsutbyggnad. Planprogrammet föreslår dock inte detta område, men hindrar inte heller för vidare utveckling i detta område efter år 2030.</p>
--------------------------------------	--	--	--	---

HÄLSA OCH SÄKERHET

	POSITIV PÅVERKAN	INGEN PÅVERKAN	NEGATIV PÅVERKAN	KOMMENTAR
Berörs programmet av skyddsavstånd?		X		<p>Programområdet angränsar till järnvägen vilken är en farligt godsled</p> <p>Planprogrammet föreslår en bebyggelsefri zon 100 m väster om järnvägen på grund farligt gods och buller.</p>
Kan det uteslutas att projektet medför risk för skred, ras eller liknande?				<p>Det finns inga indikatorer för skred, rad eller liknande. Frågan utreds vidare under framtagandet av detaljplaner.</p>

<p>Kan projektet orsaka väsentliga luftutsläpp eller försämring av luftkvaliteten, obehaglig luft, att människor exponeras av ljudnivåer över rekommenderade gränsvärden eller vibrationer som kan störa människor?</p>		<p>X</p>		<p>Järnvägstrafiken alstrar buller. Befintlig bebyggelse utsätts för bullervärden över riktvärdena för buller gällande den ekvivalenta och den maximala nivån.</p> <p>Planprogrammet föreslår en bebyggelsefri zon 100 m väster om järnvägen på grund farligt gods och buller. Riktvärdena för buller ska tillämpas vid bl.a. detaljplaneläggning.</p> <p>I föreslagna verksamhetsområden ska verksamheterna vara förenliga med näraliggande bostäder.</p>
<p>Kan projektet medföra risk för översvämning eller att människor utsätts för explosionsrisk, utsläpp av särskilt miljö- och hälsofarliga ämnen eller strålning?</p>		<p>X</p>		<p>I norra delen av "Banvallen", öster om gamla järnvägen, finns förorenad mark med anledning av det växthus som tidigare fanns på platsen.</p> <p>Byggnation av detta område måste förmodligen föregås av sanering. Detta utreds genom framtida detaljplanearbete.</p>
<p>Kan projektet medföra att människor utsätts för annan fara?</p>		<p>X</p>		
<p>Skapas trafik- eller trafiksäkerhetsproblem?</p>		<p>X</p>		

MILJÖKVALITETSNORMER				
	POSITIV PÅVERKAN	INGEN PÅVERKAN	NEGATIV PÅVERKAN	KOMMENTAR
Kommer gällande miljö kvalitetsnormer enligt 5 kap. miljöbalken att överskridas?		X		<p>I Lillån finns övergödningsproblematik. Vattenmyndigheten har bedömt att det finns skäl att fastställa miljö kvalitetsnormen till god ekologisk status med tidsfrist till 2021.</p> <p>Programmet ger underlag för att förbättra dagvattenhanteringen i Upphärad. Projektet bedöms därför inte påverka möjligheten att nå miljö kvalitetsnormen negativt.</p>
Kommer verksamheter som programmet tillåter, eller iordningställandet av programområdet, kräva anmälan eller tillstånd enligt miljöbalken?				<p>För att inte påverka övergödningsproblematiken i Lillån negativt kan åtgärder som är anmälningspliktiga bli aktuella. Eventuell anmälan beror på vilken åtgärd.</p> <p>Inom programområdet är det inte aktuellt med anläggningar som kräver tillstånd enligt miljöbalken.</p>

MILJÖMÅL				
	POSITIV PÅVERKAN	INGEN PÅVERKAN	NEGATIV PÅVERKAN	KOMMENTAR
Finns det risk att projektet åstadkommer effekter som motverkar de nationella, regionala eller lokala miljömålen och därmed en hållbar utveckling?	X			<p>Planprogrammet berör miljömålen Ett rikt odlingslandskap och God bebyggd miljö eftersom åkermark ianspråkts. Åkermarkens naturvärden är dock försumbara.</p> <p>Miljömålen Ingen övergödning och Levande sjöar och vattendrag bedöms kunna påverkas negativt om dagvattnet inte omhändertas utan istället bidrar till ökad övergödning i Lillån, eller om belastningen på ledningsnätet medför risk för ökad breddning. Planprogrammet ger dock förutsättningar att förbättra dagvatten- och avloppsvattenhanteringen.</p> <p>Planprogrammet medverkar till att nå övriga miljömål, däribland Begränsad klimatpåverkan, Giffri miljö och God bebyggd miljö, se planprogrammet.</p>
MELLANKOMMUNALA INTRESSEN				
	POSITIV PÅVERKAN	INGEN PÅVERKAN	NEGATIV PÅVERKAN	KOMMENTAR
Innebär programmet betydande miljöpåverkan i närliggande kommuner?		X		
ÖVRIGT				
	POSITIV PÅVERKAN	INGEN PÅVERKAN	NEGATIV PÅVERKAN	KOMMENTAR
Berörs programmet av kommunala planer, policys eller program som inte nämnts tidigare i behovsbedömningen?	X			Programmet berörs av kommunens trafikstrategi, cykelplan och energiplan, vilket redovisas i planprogrammet.

SAMLAD BEDÖMNING

	POSITIV PÅVERKAN	INGEN PÅVERKAN	NEGATIV PÅVERKAN	KOMMENTAR
Blir effekterna omfattande, av stor betydelse eller komplexa?		X		Övergödningsproblematiken i Lillån, samt risk för breddning, kan påverkas negativt om dagvatten- och avloppsvattenhanteringen i Upphärad inte förbättras.
Är effekterna sannolika?		X		Programmet ger underlag för att förbättra dagvatten- och avloppsvattenhanteringen i Upphärad. Projektet bedöms därför inte påverka möjligheten att nå miljökvalitetsnormen <i>God ekologisk status</i> negativt.
Blir effekterna varaktiga och irreversibla?		X		Åkermark som inte kan återskapas tas i anspråk för bostadsbebyggelse. Åkermarken har identifierats som en barriär i tätorten. Naturvärdena är försumbara eftersom åkermarken ligger mellan två bostadsområden. Jämfört med övriga områden inom tätorten och dess närhet bedöms åkermarken som mest lämpligt att ianspråkta.
Ger ett genomförande av programmet som helhet positiv/negativ effekt på miljön, hälsan eller hushållningen med mark- och vatten?		X		Programmet bedöms vara förenligt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurser.